

هیچ ظلمی بالاتر از این نیست که حرف درست و حق را نپذیریم| اجازه نمی دهند تصمیمات را صرفاً بر اساس کارایی، دانش و شایستگی اتخاذ کنیم| انتصابات بر مبنای شایسته سالاری باشد، نه وابستگی های سیاسی| از دیگران کمتر نیستیم؛ تنها «نگاه» ماست که باید اصلاح شود.

پزشکیان رئیس جمهور در آیین آغاز سال تحصیلی دانشگاه ها؛

رئیس جمهور با تاکید بر ضرورت استفاده از ظرفیت دانشگاه ها و متخصصان برای حل مسائل کشور گفت:

نمی توان با یک نسخه یا یک مداخله مشکلات را حل کرد بلکه باید از جهت های مختلف و به صورت مرور اقدام کرد تا به راه حل های موثر دست یابیم

به گزارش اسپادانا خبر، مسعود پزشکیان رئیس جمهور در آیین آغاز سال تحصیلی دانشگاه ها در دانشگاه شهید بهشتی گفت:

می دانید که ما در چه وضعیتی قرار داریم. اعتقاد من این است که برون رفت از شرایطی که در آن گرفتار شده ایم، به دست دانشگاهیان و دانشجویان امکان پذیر است. هیچ دلیلی وجود ندارد که نخبگان، دانشجویان و همه کسانی که عزم، باور و ایمان دارند و می خواهند سربلندی زندگی کنند، سر خم کنند و تسلیم شرایط شوند. وقتی چنین باوری در انسان وجود داشته باشد، راه خود را پیدا خواهد کرد. کسانی که اهل علم و دانش اند یا در مسیر کسب علم، افزایش دانایی و دستیابی به توانایی لازم برای رفع مشکلات و گرفتاری ها گام برمی دارند، می توانند راهگشای جامعه باشند. من به تنهایی نمی توانم، اما ما می توانیم؛ این همان باوری است که باید به آن پایبند باشیم. اگر با چنین اعتقادی در میدان حضور داشته باشیم، خواهیم توانست با قدرت از مشکلات و دشواری های پیش رو عبور کنیم.

پزشکیان یادآور شد:

در دوران جنگ، اختیارات خود را به استانداران واگذار کردیم. باور و تصور من این است که همه شما و همه کسانی که در عرصه مدیریت فعالیت می کنند، این توانایی را دارند که روزی رئیس جمهور، وزیر یا عهده دار مسئولیت های مهم دیگری شوند. نباید تصور کنیم که در این کشور فقط یک نفر می تواند رئیس جمهور باشد یا تنها افراد محدودی توانایی اداره امور را دارند. من چنین باوری ندارم که اگر ما را شهید کنند، دیگر افراد شایسته تری وجود نخواهند داشت که به میدان بیایند، پای این مملکت بایستند و برای عزت و سربلندی مردم از جان خود مایه بگذارند. چنین افرادی وجود دارند؛ آنچه اهمیت دارد، این است که به آن ها میدان بدهیم، زمینه شکوفایی استعدادهايشان را فراهم کنیم و فرصت دهیم تا توانایی های خود را نشان دهند. نباید تصور کنیم که چون در جایگاه ریاست یا مدیریت قرار گرفته ایم، باید دستور بدهیم و دیگران صرفاً اطاعت کنند. خودم را خدمتگزار می دانم و معتقدم مسئولیت، پیش از هر چیز، فرصتی برای خدمت کردن است. بیایید دست در دست هم بگذاریم، برای عزت و سربلندی این کشور به پا خیزیم و برای حل مشکلات میهنمان تلاش کنیم. من باور دارم که این کار امکان پذیر است؛ به شرط آنکه به توانایی های یکدیگر ایمان داشته باشیم، به نسل جوان اعتماد کنیم و فرصت حضور و اثرگذاری را برای همه شایستگان فراهم آوریم. من که اینجا ایستاده ام، تا دیروز دانشجوی معمولی بودم؛ بعد پزشک شدم، مسئول دانشگاه شدم، وزیر شدم و به عنوان نماینده ای معمولی، مانند دیگر نمایندگان، فعالیت کردم. اکنون نیز مسئولیت سنگین اداره کشور بر دوش ماست. این

بار باید به مقصد برسد و ما می‌توانیم از عهده آن برآیم؛ به شرط آنکه دست به دست هم بدهیم. اگر با هم باشیم، قله‌ها را بینیم و برای رسیدن به آن‌ها تلاش کنیم، به مقصد خواهیم رسید. ممکن است من به آن قله‌ها نرسیم، اما در میان ما کسانی هستند که به آن‌ها خواهند رسید و دیگران را نیز با خود به آنجا هدایت خواهند کرد.

پزشکیان اضافه کرد:

زمانی که دانشجو بودیم، شعرهای مختلفی می‌خواندیم تا از نظر روحی تغذیه شویم. شعری بود که می‌گفت:

«گر مرد رهی، میان خون باید رفت
وز پای فتاده، سرنگون باید رفت
تو پای به راه در نه و هیچ مپرس
خود راه بگوید که چون باید رفت»

باور کنید، زمانی که به جایگاه کنونی رسیدیم، اصلاً تصور نمی‌کردم روزی به اینجا برسم. اما با تمام وجود می‌خواستیم برای مردم، کشور، استقلال، عزت و سربلندی‌مان تا جایی که از دستان برمی‌آید، تلاش کنیم؛ این همان چیزی بود که با تمام وجود به دنبال آن بودیم. در زبان ترکی ضرب‌المثلی وجود دارد که می‌گوید: «از پل نامرد عبور نکن، بگذار سیل تو را ببرد.» همچنین می‌گویند: «در پناهگاه روباه خواب، بگذار شیر بیاید تو را بخورد.» آن باور و اعتقادی که باید برای سربلندی کشور در وجود تک‌تک ما باشد، ما را شبانه‌روز در این مسیر هدایت می‌کند تا با تمام وجود برای کشورمان تلاش کنیم، سر خم نکنیم و راهی برای عزت و سربلندی بیابیم. تحقق این هدف فقط با همراهی شما امکان‌پذیر است.

پزشکیان ادامه داد:

خیلی وقت‌ها در دانشگاه‌ها می‌بینم که افراد با یکدیگر دعوا می‌کنند یا اختلاف دارند؛ این رفتار برای من قابل درک نیست. در قرآن آیه‌ای وجود دارد که به تکذیب حقیقت به دلیل نداشتن علم و آگاهی کافی اشاره می‌کند. اگر حرف درستی به من بزنند، چرا نباید آن را بپذیرم؟ اگر کسی راه درست را به من نشان بدهد، مگر می‌شود آن را قبول نکنم؟ این آیه بر این نکته تأکید دارد که هیچ ظلمی بالاتر از نپذیرفتن حرف درست و حق نیست.

رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد:

شهید بهشتی، که این دانشگاه به نام او نام‌گذاری شده است، کتابی با عنوان «حق و باطل از دیدگاه قرآن» دارد. توصیه می‌کنم این کتاب را بخوانید. حق مستقل از من و شما و مستقل از آدم‌هاست. آدم‌ها را باید بر اساس حق شناخت، نه جایگاه. اینکه چون فلانی رئیس است، پس حق با اوست، درست نیست. رئیس هم باید در برابر حق سر خم کند و آن را بپذیرد. اگر دست به دست هم دهیم، خواهیم توانست مملکت را درست کنیم. آماده‌ایم دانشگاه با تخصص‌های مختلف به میدان بیاید. اینکه من حرف درستی می‌زنم، یک موضوع است؛ اینکه چگونه می‌توانم آن حرف درست را اجرا کنم، موضوعی دیگر. اینکه تصور کنیم راه‌حلی ارائه می‌دهیم و بنابراین باید اجرا شود، اشتباه است. ما یک عمر از این حرف‌ها زده‌ایم. همه می‌دانند که نمی‌توان بنزین را لیتري یک هزار و ۵۰۰ تومان فروخت؛ هزینه حمل‌ونقل آن به‌تنهایی چهار تا پنج هزار تومان است. یعنی هزینه حمل آنچه می‌آوریم، پنج هزار تومان است، اما بنزین را لیتري یک هزار و ۵۰۰ تومان می‌فروشیم. حالا چه باید کرد تا مردم را همراه کنیم، مشکل را حل کنیم و در عین حال، مزایای این تصمیم را بر اساس عدالت به همه مردم برسانیم؟

رئیس‌جمهور تأکید کرد:

نمی‌توان با یک نسخه یا یک مداخله، مشکل را حل کرد. باید از جنبه‌های مختلف و با مداخلات گوناگون، به‌تدریج اقدام کنیم تا راه‌حل مناسب را بیابیم. دانشگاه‌ها در کشورهای توسعه‌یافته دیگر به نسل دوم و سوم محدود نیستند و به سمت نسل چهارم و پنجم حرکت می‌کنند. دانشگاهی که صرفاً بر علم و تحقیق متمرکز باشد، در بهترین حالت دانشگاه نسل دوم است. آنچه باید دنبال شود، تلفیق علم و تحقیق با مهارت، خدمت به جامعه و آینده‌نگری است. اینکه امروز بتوانیم حداکثر استفاده را از منابع و معادن ببریم، یک موضوع است؛ اینکه ۵۰ سال دیگر، پس از پایان ذخایر معدنی، چه باید بکنیم، موضوعی دیگر است. در حال حاضر، با بهره‌برداری بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و انتقال منابع آبی مناطق دیگر به تهران، منابع آب زیرزمینی را در معرض کاهش قرار داده‌ایم؛ روندی که می‌تواند به پایان یافتن این منابع منجر شود. همگان از پیامدهای این وضعیت آگاه‌اند و ادامه روند کنونی، ما را با خطر خشکسالی و تشدید گرمایش زمین مواجه می‌کند. اینکه چه اقداماتی باید انجام شود، موضوعی جداگانه است. با این حال، اگر در آینده با کاهش منابع آب زیرزمینی مواجه شویم و تهران و حومه آن همچنان به همین شیوه توسعه یابند، باید مشخص شود که آب مورد نیاز از چه منابع جایگزینی تأمین خواهد شد. این مسئله به تأمل عمیق و برنامه‌ریزی راهبردی نیاز دارد.

وی برای توضیح این موضوع مثالی مطرح کرد و گفت:

میکروب‌ها را در محیط کشت قرار می‌دهیم؛ آن‌ها رشد می‌کنند، بی‌آنکه بدانند در چه موقعیتی هستند. وقتی تمام مواد موجود در محیط کشت را مصرف کنند و همچنان به رشد ادامه دهند، سرانجام همگی از بین می‌روند. چرا نباید دست به دست هم دهیم تا این فرصت موجود را برای همه ساکنان کره زمین شیرین و لذت‌بخش کنیم و برای آیندگان نیز شرایطی فراهم آوریم که بتوانند به حیات خود ادامه دهند؟ نباید هر آنچه را در اختیار داریم مصرف کنیم و به پایان برسانیم، به‌گونه‌ای که آیندگان

نداندن چه چیزی برای مصرف در اختیار خواهند داشت.

وی بیان کرد:

اگر دانشگاهیان و دانشجویان وارد عرصه شوند و از ساحت «دانشگاه علم» و «دانشگاه تحقیق» فراتر بروند و به «دانشگاه عمل و اراده» تبدیل شوند، می‌توانند میدان‌داری کنند. ما از هیچ حشی از دیگران کمتر نیستیم؛ تنها نگاه ماست که باید اصلاح شود. اگر این نگاه را اصلاح کنیم، می‌توانیم به قله‌های رفیع دست یابیم و این شما هستید که می‌توانید چنین نگاهی را در کشور و برای این مملکت به ارمغان بیاورید. موضوع اصلی این است که چه کسی می‌تواند وارد میدان شود و کدام مشکل را حل کند. ما بستر را برای چنین افرادی آماده می‌کنیم. یافتن راهکار برای مشکلات موجود، کار دشواری نیست. مشکل ما کمبود افرادی است که مهارت لازم برای رفع مشکلات را دارند و می‌خواهند برای حل آن‌ها قدم بردارند. امکانات بسیاری در اختیار داریم و با یاری شما، دانشگاه را به دانشگاه نسل سوم و چهارم تبدیل خواهیم کرد.

پزشکیان خاطر نشان کرد:

فردا جلسه‌ای داریم تا درباره نحوه واگذاری شرکت‌های تحت اختیار دولت و شرکت‌های خصولتی تصمیم‌گیری کنیم. گروهی در این زمینه بررسی‌هایی انجام داده‌اند و پیشنهادهایی مطرح کرده‌اند. ما مصمم هستیم تکلیف این مجموعه‌ها را مشخص کنیم. ارزش دارایی‌های در اختیار دولت و شرکت‌های خصولتی به حدود ۶ تا ۷ هزار همت، معادل ۷ میلیون میلیارد تومان، می‌رسد. متأسفانه در این بخش‌ها با چالش‌های جدی مواجه هستیم و برخی افراد در این مجموعه‌ها منافع شخصی خود را دنبال می‌کنند. وضعیت موجود نشان می‌دهد که شیوه مدیریتی فعلی کارآمد نیست. مشکل اصلی ما مداخلات سیاسی است. هر زمان که قصد داریم مدیری را تغییر دهیم، با فشارهایی مواجه می‌شویم؛ از جمله اینکه این فرد به رئیس‌جمهور پیشین یا فلان مقام وابسته است و نباید تغییر کند. چنین فضایی اجازه نمی‌دهد تصمیمات را صرفاً بر اساس کارایی، دانش و شایستگی اتخاذ کنیم.

رئیس‌جمهور ادامه داد:

این دغدغه را در دیدار هفت‌و نیم‌ساعته با رهبر انقلاب و همچنین در گفت‌وگو با قائد شهیدمان مطرح کردم. تأکید من بر این بود که انتصابات باید بر مبنای شایسته‌سالاری باشد، نه وابستگی‌های سیاسی. نباید شرایط به‌گونه‌ای باشد که نهادهای دیگر برای انتخاب یک مدیر مانع‌تراشی کنند. من وارث چنین وضعیتی هستم و در این شرایط، گلايه‌های بسیاری وجود دارد. پرسش اصلی این است که با وجود چنین وضعیتی، چگونه باید مسیر را اصلاح کرد؟ پیشنهاد من به رهبر عزیز این بود که مراکزی مشخص شوند تا مدیران صرفاً بر اساس لیاقت، تجربه، شایستگی و پاسخ‌گویی انتخاب شوند. مدیر باید مسئولیت‌پذیر باشد؛ اگر مسئولیتی را می‌پذیرد، باید در قبال بهره‌وری، کیفیت، میزان تولید و خروجی کار خود پاسخ‌گو باشد. نمی‌توان مسئولیت را واگذار کرد و بدون توجه به عملکرد، اجازه داد یک مجموعه تخریب شود. یکی از دغدغه‌های ذهنی من، نظام حقوق و دستمزد است. در کجای دنیا صرفاً به دلیل داشتن یک پست، به همه افراد حقوق یکسان می‌دهند؟ بر اساس آموزه‌های دینی، هر کس باید متناسب با کار خود پاداش بگیرد یا مجازات شود. اکنون در بسیاری از ادارات و دانشگاه‌ها، فردی که به‌صورت شبانه‌روزی تلاش می‌کند، با کسی که کار مفیدی انجام نمی‌دهد، حقوق یکسانی دریافت می‌کند؛ حتی گاهی شرایط پرداخت به‌گونه‌ای است که افراد غیرفعال بهره‌مندی بیشتری دارند. من تلخی این بی‌عدالتی را در دوران کار در بیمارستان تجربه کرده‌ام؛ زمانی که تا نیمه‌شب کار می‌کردیم، اما حتی غذای مناسبی هم برای ما فراهم نبود و دیگران از امکانات بیشتری بهره‌مند می‌شدند.

وی تأکید کرد:

دانشگاه باید در این مسیر به ما کمک کند؛ نه، بلکه باید پیش‌قدم باشد. ما باید از محدود ماندن در «علم نظری» عبور کنیم و به سمت کسب مهارت برویم. اگر باور به خدمت به مردم و سربلندی کشور در وجود دانشجویان، استادان و جوانان ما شکل بگیرد، آن‌ها خود به میدان خواهند آمد. اگر راهی وجود نداشته باشد، راه خواهند ساخت؛ چرا که هیچ مانعی نمی‌تواند جلوی کسانی را بگیرد که برای رسیدن به قله مصمم هستند. به قول سوره قدر تا طلوع روشنایی صبح، این مسیر و این باور، پاینده و پابرجا خواهد بود.

برچسب ها: [مسعود پزشکیان](#) [1]

[دانشگاه](#) [2]

[فرهنگ](#) [3]